

OMSLAG

Het heiligenboek

Felix en Valentinus. De heiligen van het geluk en de liefde Tom Zwaenepoel

Felix wordt geboren in Nola, in de huidige Italiaanse provincie Napels, als zoon van een ingeweken en rijke Syriër. Hij is soldaat. Na de dood van zijn vader verdeelt hij het grootste deel van zijn erfenis onder de armen en treedt hij in dienst van de Kerk. Later wordt hij priester. Omdat hij uitkomt voor zijn geloof en het evangelie op overtuigende wijze verkondigt, is hij tijdens de christenvervolging door de Romeinse keizer Decius in gevaar. De legende vertelt dat hij meermaals door soldaten wordt vervolgd. Hij kan zich echter steeds redden. Als de vervolgingen achter de rug zijn, keert hij terug naar Nola en kan hij opnieuw vrij als priester werken. Sommige bronnen schrijven dat hij bisschop van Nola wordt. Hij sterft omstreeks 260. De Latijnse naam Felix betekent 'de gelukkige', de 'geluk brengende'. Bij een kleine olielamp op een geheime plaats brengt deze bescheiden en strijdlustige man een kleine groep christenen samen. Zijn geloof maakt hem gelukkig en dit geluk wil hij met anderen delen. Hij komt uit voor zijn ideologie, ook in moeilijke tijden. Wanneer zijn vervolgers

hem zoeken, beantwoordt hij hen niet met onwaarheden. Door deze houding wordt hij later de patroonheilige tegen meened. In zijn leven 'heeft' hij ook geluk. Zo vertelt de legende dat een engel hem uit de kerker bevrijdt en hem vraagt naar de bergen in het oosten van Nola te trekken. Aan de rand van een wijngaard ontmoet hij de bisschop van Nola, uitgeput na zijn bevrijding. Felix plukt een handvol druiven, perst ze en geeft de zieke man het sap te drinken. Samen trekken ze naar een boerderij, waar ze verzorging en bescherming krijgen. Wanneer soldaten hem opnieuw zoeken, verbergt hij zich in een hol. Een spin weeft een reusachtig web voor de ingang. De soldaten gaan ervan uit dat niemand zich hier heeft kunnen verstoppen en stappen verder. Over de persoon en de verering van Valentinus bestaat heel wat onduidelijkheid. Waarschijnlijk zijn twee gelijknamige personen – een priester en een bisschop – samengesmolten tot één figuur, doordat hun sterfdata (circa 268) en begraafplaatsen in Rome dicht bij elkaar liggen. Volgens een legende zou Valentinus (als bis-

schop van Terni) huwelijken tussen christenen en heidenen inzegenen. Hij doet dit ondanks het keizerlijke verbod, omdat hij van mening is dat geen enkele wet 'boven de liefde' staat. Door zijn wijsheid en overtuigingskracht kan hij velen bekeren. Uiteindelijk wordt hij aangegeven, gearresteerd, gemarteld en onthoofd. Volgens een andere legende smeekt een gevangenisbewaker de gearresteerde Valentinus om de genezing van zijn blinde dochter. Op de avond vóór zijn dood schrijft Valentinus haar een afscheidsbriefje, waarin hij vraagt God trouw te blijven. Na zijn terechtstelling opent ze het briefje en kan plotseling zien: „Van je Valentinus”, staat er. In navolging van deze woorden wisselen geliefden sinds de veertiende eeuw op Valentinus' feestdag liefdesbetuigingen uit en beloven ze elkaar trouw. Het gebruik om elkaar bloemen te schenken, gaat terug op het antieke Rome. Op 14 februari werd de godin Juno herdacht, de beschermster van huwelijk en familie. Vrouwen en moeders ontvingen bloemen als uitdruk-

king van de liefde, omdat ze uit liefde nieuw leven schenken. Iedere mens hunkert naar een liefdesgroet. Liefde opent ogen en harten. Valentinus bewijst dat we de nacht en de duisternis – het niet zien van het daglicht – kunnen overwinnen. Hij moedigt ons aan afstand te doen van de 'blinde liefde' en op een eerlijke manier te beminnen. Elkaar kunnen loslaten in plaats van 'bezitten' is de grootste liefde, omdat die gebaseerd is op wederzijds vertrouwen. Bovendien leert Valentinus dat de liefde tussen mensen niet losgekoppeld kan worden van de liefde tussen God en de mens. De liefde leidt de mens naar het zuiverste licht van God, die de zon van geluk, rechtvaardigheid en vrede is.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

19 augustus, 23.30 uur, IKON via Nederland 2. Niets is wat het lijkt in Elizabeth Stopfords documentaire familiedrama *Ik ben nog lang niet dood*. Het romantische landgoed van haar oma blijkt al dertig jaar het toneel te zijn van een pijnlijk trauma. Grootmoeder Ruth (87) heeft het familielandgoed beloofd aan één van haar twee dochters, met wie zij er vijfendertig jaar heeft gewoond. De overdracht brengt echter zo veel spanningen met zich mee, dat Ruth voor een paar weken naar haar andere tweelingdochter in Frankrijk vertrekt. Als ze haar terugkeer steeds uitstelt, loopt ook in Frankrijk de spanning op. Pijnlijke herinneringen aan een verzwegen incestverleden kunnen niet langer worden onderdrukt. Ruths voortdurende ontkenning van dat verleden heeft een diepe wond geslagen tussen de tweelingzussen onderling en tussen moeder en dochters.

De vrome kudde

Ziekenbezoek Ingezonden door Jan Umans

Pastoor André op ronde in zijn parochie. Aan de oude Juul, genietend in een makkelijke stoel in de zon, vraagt hij:

– Hoe voel jij je vandaag?

Waarop Juul:

– Dat gaat, mijnheer pastoor. Alleen word ik geplaagd door reuma in mijn linkervoet.

Zegt pastoor André:

– Ja, maar toch mogen we niet klagen, Juul. Het komt door de ouderdom.

Antwoordt Juul:

– Ouderdom heeft daar niks mee te maken, mijnheer pastoor. Mijn rechervoet is even oud als mijn linker en daar scheelt niks aan.

Beklaagd Ingezonden door Odila Verstraeten

Gesprek tussen beklagde en zijn advocaat:

– U bent er dus zeker van dat u me alles hebt verteld? Als u wilt dat ik u verdedig, dan moet ik alles weten.

– Ik heb u alles verteld, meester.

– Goed. Ik ben ervan overtuigd dat ik u vrij zal krijgen, want uw alibi sluit als een bus. U bent er dus absoluut zeker van dat u me alles heeft verteld, niet?

– Alles, meester. Behalve natuurlijk waar ik de buit heb verstopt!

Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.

Méer van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.

Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: FANTASIE

grote stommititeit	eierproducent	geraamte	voorteken	loopvogel
verblijfplaats	binnenkort	oevergewas	4	stroomgeleider
drinkgelag	5	Bijbelse man	8	
3		namaak	opgewekt	
godspraak	onderwerp	2	salvis omissis	godsdiens
boom	Amerik. goudmunt	snack		
Griekse letter	6	Chinese vermicelli		
	lofdicht	bars		1
zelfzuchtig mens			oosterlengte	
vakgenootschap			lidwoord	
		7	Oudnoors epos	
golfterm		molentrecht		

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---